

Master of Arts in Fine Art and Design Zuyd Hogeschool

*Verslag van de beperkte opleidingsbeoordeling
4 en 5 juli 2019*

Colofon

Instelling en opleiding

Zuyd Hogeschool
Herdenkingsplein 12, Maastricht
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: Master of Arts in Fine Art and Design
Locatie: Maastricht
Variant: Voltijd
Afstudeerrichtingen: Scientific Illustration en Artistic Matters
Croho-nummer: 70095

Visitatiecommissie

drs. R.R. (Raoul) van Aalst, voorzitter
P. (Pascale) Pollier, deskundige
I. (Inge) van Noortwijk, deskundige
P. (Pieter Jan) Valgaeren, deskundige
P. (Perry) van Loon, student-lid
drs. A.N. (Astrid) Koster, secretaris
De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui VBI
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	7
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	11
3. Toetsing	15
4. Gerealiseerde leerresultaten	18
Bijlagen	21
Bijlage 1 Visitatiecommissie	22
Bijlage 2 Programma visitatie	23
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	24

Samenvatting

Op 4 en 5 juli 2019 is de masteropleiding Master of Arts in Fine Art and Design gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie over de opleiding is **positief**.

De opleiding bestaat uit twee tracks (Scientific Illustration en Artistic Matters), die niet alleen qua inhoudelijke oriëntatie erg uiteenlopen – maar zich ook in een zeer verschillende ontwikkelingsfase bevinden. Scientific Illustration is een zeer volwassen track, die opleidt tot wetenschappelijk illustrators en die volgens de commissie van uitzonderlijk hoge kwaliteit is. Artistic Matters daarentegen staat nog helemaal aan het begin van haar ontwikkeling.

De commissie heeft over de verschillen tussen de tracks tijdens de visitatie in alle openheid van gedachten gewisseld en heeft vastgesteld dat de opleiding zich hiervan bewust is. De oorspronkelijke gedachte van de Hogeschool Zuyd dat het passend is om onder de Master of Arts in Fine Art and Design de tracks Scientific Illustration én Artistic Matters aan te bieden is volgens de opleiding niet levensvatbaar gebleken, omdat er onvoldoende synergie is tussen beide tracks. Zuyd Hogeschool heeft daarom eind 2018 besloten dat ze de track Artistic Matters niet laat voortbestaan in haar huidige vorm. Vanaf 2018-2019 vindt er daarom geen instroom meer plaats in de track Artistic Matters. In 2019-2020 wordt de visie op Artistic Matters als geheel aangescherpt en onderzoekt Zuyd Hogeschool vervolgens de vraag of en hoe de afzonderlijke profielen hieronder kunnen worden gecontinueerd. Ook zal worden verkend of het doorzetten van de track Artistic Matters mogelijk is als eigenstandige bekostigde opleiding.

De opleiding kiest ervoor om de nog relatief nieuwe track Artistic Matters en de track Scientific Illustration op korte termijn van elkaar los te koppelen. De commissie is van mening dat deze maatregel noodzakelijk is om een goede kwaliteit te kunnen garanderen voor beide tracks. De commissie heeft waardering voor deze beslissing en heeft tijdens de visitatie gezien dat het belang van de beslissing door beide tracks wordt erkend.

Scientific Illustration zal als zelfstandige opleiding zijn positie krijgen bij Maastricht Academy of Media, Design & Technology (huidige naam). Ook deze stap onderschrijft de commissie, die van mening is dat dit meer recht doet aan de aard van Scientific Illustration.

Het is binnen bovenstaande context dat de beoordeling van de Master of Arts in Fine Art & Design plaatsvindt.

Beoogde leerresultaten

De opleiding Master of Arts in Fine Art and Design leidt studenten op tot beeldende kunstenaars en vormgevers. De eindtermen van de opleiding sluiten aan bij de eisen die in het Landelijk Beroeps- en Opleidingsprofiel Beeldende Kunst en Vormgeving (BOP BKV) zijn vastgesteld, waarin een duidelijke definitie op het masterniveau in het kunstonderwijs is geformuleerd. Beide tracks binnen de opleiding hebben daarnaast een eigen uitwerking gemaakt van de eindtermen uit het landelijke opleidingsprofiel. De inhoudelijke oriëntatie van beide tracks loopt erg uiteen. De track Scientific Illustration beschikt over een bijzonder helder profiel. De track heeft een goede balans gevonden tussen het vasthouden aan de traditionele essentie van de opleiding en de aandacht voor nieuwe technische mogelijkheden. Het profiel en de visie van de track Artistic Matters zijn helder, maar nog weinig expliciet en ingekaderd. Dit is in potentie wel aanwezig, maar dient nog scherper geformuleerd te worden. De commissie kwalificeert

op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de beoogde leerresultaten van de opleiding voldoen.

Onderwijsleeromgeving

De Engelstalige masteropleiding Master of Arts in Fine Art and Design heeft een kleinschalige en intensieve leeromgeving die opleidt voor beroepsbeoefening in een internationale context. De twee tracks van de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design kennen een verschillend programma. Het curriculum van de track Scientific Illustration omvat 120 ec en bestaat inhoudelijk uit drie wetenschappelijke thema's, illustratieve vormgeving en het graduation project. Het curriculum van de track Artistic Matters bestaat uit een generiek deel van 45 EC en een profielspecifiek deel van 75 EC inclusief het graduation project. Het samenhangende en sterk beroepsgerichte curriculum van de track Scientific Illustration is indrukwekkend en is goed samengesteld. Wel zou de visie over de relatie tussen het

masterkarakter en de creatieve kant van de opleiding scherper geformuleerd kunnen worden. Het curriculum van de track Artistic Matters is sinds de recente start nog sterk in ontwikkeling. Het atelier als leeromgeving bevordert dat studenten actief en in wisselwerking met medestudenten en docenten vormgeven aan hun eigen leerproces en positionering, maar behoeft nog meer structuur. De opleiding kan hieraan volgens de commissie o.a. invulling geven door de doelstellingen van de track verder uit te werken.

Het team voor de track Scientific Illustration wordt gevormd door vijf kern docenten. Het team van de track Artistic Matters bestaat uit vier vaste docenten. De opleiding beschikt in beide tracks over voldoende goed en gekwalificeerd personeel voor het verzorgen van het onderwijs. De achtergrond van de docenten sluit aan bij inhoudelijke thema's van de opleiding. De begeleiding door docenten is persoonlijk en intensief.

Studenten hebben de beschikking over onder andere een atelier en een modellokaal. Studenten van de track Scientific Illustration kunnen daarnaast binnen de universiteit gebruikmaken van de voor het medisch onderwijs beschikbare ruimtelijke en materiële faciliteiten. De huisvesting en faciliteiten zijn goed: studenten hebben voldoende ruimte om in het atelier aan opdrachten te werken en het materiaal wordt goed onderhouden. Ook de intakeprocedure is helder en wordt adequaat uitgevoerd.

De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderwijsleeromgeving voldoet.

Toetsing

Het uitgangspunt om studenten tot het masterniveau op te leiden wordt bij de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design gevormd door de thema's volwassenheid, verantwoordelijkheid en gerichtheid van de studenten. Werkbesprekingen vormen bij beide tracks een belangrijk onderdeel van de beoordeling van studenten. Bij beide tracks is het toetsen en beoordelen een combinatie van summatieve semester-beoordelingen en formatieve tussenbeoordelingen van het werk dat de studenten hebben gerealiseerd. De beoordeling vindt plaats volgens internationale grades. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing dat

aansluit op de toetsvisie. Ook doet het toetsstelsel recht aan het kleinschalige en intensieve karakter van de masteropleiding. Het toetsprogramma sluit tevens aan op de beoogde leerresultaten en de leerdoelen. De uitwerking van de toetsen en toetsvormen kan nog verder verbeterd worden, als ook de schriftelijke vastlegging. Zo gebeurt de formatieve toetsing overwegend mondeling. De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de toetsing voldoet.

Gerealiseerde leerresultaten

Het afstudeerproject van de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design heeft een omvang van 30 EC en is een meesterproef die de afronding van het artistiek werk van de student vormt. Het afstudeerproject is adequaat en passend voor het eindniveau. De eindwerken van breide tracks zijn navolgbaar beoordeeld en de beoordelingen correleren met de kwaliteit van het werk. De verantwoording van de beoordeling van de verslagen krijgt echter vooral mondeling aandacht. Het niveau van de wetenschappelijke illustratie van de track Scientific Illustration behoort tot de wereldwijde top. Met name de wetenschappelijke onderbouwing overschrijdt het masterniveau. Studenten doen in de track Artistic Matters veel atelierervaring op masterniveau op, studenten studeren af met beeldend werk. Het panel vindt dat de opleiding de rol van het schriftelijk deel van het afstudeerwerk beter moet doordenken en meer betekenis moet geven, onder andere door bij de start van het traject een scherpe vraagstelling te hanteren.

De commissie kwalificeert op grond van de eindwerken, de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de gerealiseerde eindkwalificaties voldoen.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft de commissie de volgende suggesties ter overweging:

- Verbreed het perspectief van Artistic Matters door meer structureel aandacht te besteden aan andere invalshoeken.
- Leer van de ervaringen van andere kunstopleidingen en de ontwikkelingen die zij het afgelopen decennium doorlopen.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding voldoet aan alle standaarden van het NVAO-kader. Op die grond geeft de visitatiecommissie een positief advies inzake voortzetting van de accreditatie van de masteropleiding.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, oktober 2019

drs. R.R. van Aalst
Voorzitter

drs. A.N. Koster
Secretaris

Inleiding

De hbo-bacheloropleiding Master of Arts in Fine Art and Design leidt studenten op tot beeldende kunstenaars en vormgevers. De opleiding bestaat uit twee tracks: de track Scientific Illustration (SI) en de track Artistic Matters (AM). De opleiding heeft een omvang van 120 EC en kent enkel een voltijdse variant.

De instelling

De Master of Arts in Fine Art and Design is een masteropleiding binnen Zuyd Hogeschool. Het kunstonderwijs van Zuyd Hogeschool (beeldende kunsten en podiumkunsten) is tot 1 september 2019 georganiseerd onder de faculteit Arts Faculty Maastricht (AFM), die bestaat uit de volgende zeven academies: Interdisciplinary Arts, Conservatorium, Toneelacademie, Academy of Fine Art and Design (MAFAD), Academy of Architecture (MAA), Academy of Media, Design and Technology (MAMDT) en de Academy of Fine Art in Education (FADE). De faculteitsgewijze organisatie van Zuyd Hogeschool gaat per 1 september 2019 over naar een academiegewijze organisatie. Deze organisatiewijziging leidt niet tot verandering in de inhoudelijke positionering van (de tracks van) de opleiding.

De opleiding

De opleiding Master of Arts in Fine Art and Design van Zuyd Hogeschool is een niet bekostigde tweejarige voltijdse masteropleiding die bestaat uit twee tracks: de track Scientific Illustration (SI) en de track Artistic Matters (AM).

De Master of Arts in Fine Art and Design is onder twee academies gepositioneerd. De track Scientific Illustration valt met ingang van 2018-2019 onder de Maastricht Academy of Media Design and Technology (MAMDT). De track Scientific Illustration is ook een samenwerkingsverband tussen de Maastricht Academy Media Design and Technology van Zuyd Hogeschool en de vakgroep Anatomie en Embryologie (AE) van de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences van Maastricht University.

De track Artistic Matters valt onder de Maastricht Academy of Fine Art and Design (MAFAD).

De visitatie

Hogeschool heeft aan AeQui VBI opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie heeft op 4 en 5 juli 2019 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. De opleiding is een zogenaamde unieke opleiding, en maakt als enige opleiding deel uit van het cluster. Voor de track Scientific Illustration heeft de commissie zich nadrukkelijk ook georiënteerd aan opleidingen buiten het cluster. Dit is met het voltallig panel gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) het panel.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie. Deze rapportage is in september in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden in december 2019. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De opleiding Master of Arts in Fine Art and Design leidt studenten op tot beeldende kunstenaars en vormgevers. De eindtermen van de opleiding sluiten aan bij de eisen die in het Landelijk Beroeps- en Opleidingsprofiel Beeldende Kunst en Vormgeving (BOP BKV) zijn vastgesteld, waarin een duidelijke definitie op het masterniveau in het kunstonderwijs is geformuleerd. Beide tracks binnen de opleiding (Scientific Illustration en Artistic Matters) hebben daarnaast een eigen uitwerking gemaakt van de eindtermen uit het landelijke opleidingsprofiel. De inhoudelijke oriëntatie van beide tracks loopt erg uiteen. De track Scientific Illustration beschikt over een bijzonder helder profiel. De track heeft een goede balans gevonden tussen het vasthouden aan de traditionele essentie van de opleiding en de aandacht voor nieuwe technische mogelijkheden. Het profiel en de visie van de track Artistic Matters is helder, maar nog weinig expliciet en ingekaderd. Met name de bijzondere aandacht voor de positionering van de kunstenaar/vormgever in het maatschappelijke en/of artistieke debat, de rol van artistic research in het ontwerpproces en de nadruk op vakmanschap en materialiteit zijn een interessante basis voor verdere profilering. De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de beoogde leerresultaten van de opleiding **voldoen**.

Bevindingen

De opleiding Master of Arts in Fine Art and Design leidt studenten op tot beeldende kunstenaars en vormgevers. In 2014 is het Landelijk Beroeps- en Opleidingsprofiel Beeldende Kunst en Vormgeving (BOP BKV) vastgesteld. In het beroepsprofiel is ten eerste een visie geëxpliciteerd op het masterniveau in het kunstonderwijs. De dimensies die voor het masterniveau van het kunstonderwijs zijn gedefinieerd ten opzichte van het bachelorniveau worden gezien als een toename: in complexiteit van de omgeving, in breedte en diepte van kennis en vaardigheden, van verantwoordelijkheid, van zelfstandigheid en van reikwijdte. Verder is in het beroepsprofiel een set van de volgende zeven leerresultaten voor de masteropleidingen beeldende kunst en vormgeving beschreven en beargumenteerd: Creërend vermogen, Onderzoekend vermogen, Vermogen tot groei en vernieuwing, Organiserend vermogen, Communicatief vermogen, Omgevingsgerichtheid en Vermogen tot samenwerken. Elke competentie is tevens gespecificeerd in deelcompetenties.

De opleiding Master of Arts in Fine Art and Design bestaat uit twee tracks: ten eerste de track Scientific Illustration en daarnaast de track Artistic Matters die naast de track Scientific Illustration

ontwikkeld is. In beide tracks is aandacht voor verbeelding, artistiek onderzoek, artistic craftsmanship, zelfstandigheid en ondernemendheid. Ook leiden beide tracks op voor een internationale context. De opleiding is met beide tracks gerelateerd aan het beroepsprofiel. Elke track heeft een eigen invulling gegeven aan de in het beroepsprofiel geformuleerde leerresultaten.

De track Scientific Illustration heeft haar leerresultaten geformuleerd als competenties die ontwikkeld zijn in nauwe afstemming met de Maastricht University, de werkveldcommissie, met de Association Européenne des Illustrateurs Médicaux et Scientifiques (AEIMS) en met haar docenten. Via een matrix maakt de track zichtbaar hoe de leerresultaten zijn gerelateerd aan de landelijke competenties en het masterniveau zoals geformuleerd in het BOP BKV (2014).

De track Scientific Illustration leidt wetenschappelijk illustratoren op. De kernactiviteit van Scientific Illustrators is de visualisatie van wetenschappelijke onderwerpen, in het bijzonder met betrekking tot de biologische, medische en biomedische wetenschappen (biomedische profilering). De track onderscheidt vanuit deze biomedische gerichtheid drie kennisgebieden: mensen, dieren en chirurgie. De track profileert zich op het gebied van *reconstruction of soft facial parts*.

Elk profiel van de track Artistic Matters legt leerdoelen ten grondslag aan het onderwijs. Deze leerdoelen zijn ontwikkeld in samenspraak met betrokken docenten en werkveldexperts. Ze zijn gerelateerd aan competenties zoals geformuleerd in het BOP BKV (2014).

De track Artistic Matters leidt studenten op tot autonoom beeldende kunstenaars en vormgevers. Het uitgangspunt van Artistic Matters is dat een geheel aan kunstwerken of vormgevingswerken (body of work) betekenisvol is en begrepen kan worden als een positie of profilering in een specifiek discours. De termen die de track voor discours gebruikt zijn: gelaagde context en debat. Verder gaat de track Artistic Matters ervan uit dat creëren en onderzoeken verweven zijn en dat het werk zelf een specifieke positie tot uitdrukking brengt in een specifiek debat. Het werk als geheel kan daarmee worden opgevat als een specifiek beeldend resultaat van een artistiek onderzoek naar een context en debat. Het document Beroepsbeeld Artistic Matters uit het voorjaar van 2019 is een groeidocument dat richting geeft aan de verdere ontwikkeling van de track en haar profielen.

De track Artistic Matters beschikt over een aantal profielen: Contexting Jewellery, Intercultural Media and Innovation, Polis. Polis heeft een focus op autonome beeldende kunst, Contexting Jewellery een focus op vormgeving en Intercultural Media and Innovation heeft een focus op mediavormgeving, ondernemerschap en creatieve industrie.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de opleiding met beide tracks aansluit bij het Landelijk Beroeps- en Opleidingsprofiel Beeldende Kunst en Vormgeving. De opleiding heeft een duidelijke definitie van het masterniveau in het kunstonderwijs geformuleerd. Hierin komt ook het onderzoekend handelen goed aan bod. Hierdoor voldoet de opleiding aan internationaal aanvaarde niveaubeschrijvingen en standaarden (Dublindschiptoren voor de master). Alle betrokkenen bij

de opleiding zijn bekend met het profiel en de visie.

De commissie is van oordeel dat het profiel van de opleiding in voldoende mate is geformuleerd, maar heeft wel gezien dat de inhoudelijke oriëntatie van beide tracks erg uiteenloopt. De track Scientific Illustration beschikt in dit licht over een bijzonder helder profiel dat is opgesteld vanuit een bij uitstek nationaal en internationaal perspectief. De track heeft een duidelijke visie op de essentie van de track. De essentie van de track wordt door de opleiding welhaast conservatief overeind gehouden. De commissie vindt dit erg sterk. Deze track sluit hiermee ook expliciet aan bij de ontwikkelingen in het werkveld, de opdrachten en bij studenten. Het beroepsprofiel van de track is bovendien duidelijk uitgewerkt in heldere competenties en bijbehorende indicatoren. Eveneens heeft de track laten zien zich bewust te zijn van nieuwe technieken en deze ook te omarmen. De track heeft naar het oordeel van de commissie een goede balans gevonden tussen traditionele kenmerken van de opleiding en toekomstige ontwikkelingen die het werk van afgestudeerden zullen beïnvloeden. De nieuwe gewenste richting van de track naar meer aandacht voor technische datavisualisatie noemt de commissie in dit licht veelbelovend.

Voor de track Artistic Matters is de visie op het functioneren van een afgestudeerde helder. Ook de visie op de vrijheid in het kunstdebat van de track Artistic Matters is duidelijk voor de commissie. De commissie is voor de track Artistic Matters van oordeel dat deze aansluit bij de ontwikkelingen in het werkveld. De track houdt voldoende contact met de sector en het werkveld.

Wel vindt de commissie dat er nog duidelijk plaats is voor groei om de jonge track tot volle wasdom te laten komen. De uitwerking van de visie vindt de commissie namelijk nog erg impliciet. Om de vrijheid van de ontwikkelde kunst te exploreren, is meer expliciete profilering vereist, aldus de commissie. Nu is de interpretatie veelal en enkel verbaal, maar de studenten zouden ook gestimuleerd moeten worden hun perspectief te

verbreden en bijvoorbeeld ook vanuit de invalshoek van communicatie naar de kunst te kijken. De commissie adviseert dan ook om de visie op de beoogde leerresultaten van de track bij een eventuele toekomstige herstart nog scherper te formuleren en deze als een duidelijk fundament en richting van de track neer te zetten. Dit biedt de kans om ook in de uitwerking van de visie meer ingekaderde keuzes te maken (zie ook standaard 2). De commissie is in dit licht van mening

dat de track Artistic Matters in staat is om boeiende thema's op te zetten die bij zouden kunnen dragen aan het oplossen van maatschappelijke problemen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding voor beide tracks op deze standaard aan de basiskwaliteit **voldoet**.

2. Onderwijsleeromgeving

De Engelstalige masteropleiding Master of Arts in Fine Art and Design heeft een kleinschalige en intensieve leeromgeving die opleidt voor beroepsbeoefening in een internationale context. De twee tracks van de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design kennen een verschillend programma. Het curriculum van de track Scientific Illustration omvat 120 EC en bestaat inhoudelijk uit drie wetenschappelijke thema's, illustratieve vormgeving en het graduation project. Het curriculum van de track Artistic Matters bestaat uit een generiek deel van 45 EC en een profielspecifiek deel van 75 EC inclusief het graduation project. Het samenhangende en sterk beroepsgerichte curriculum van de track Scientific Illustration is indrukwekkend en is goed samengesteld. Wel zou de visie over de relatie tussen het masterkarakter en de creatieve kant van de opleiding scherper gedefinieerd kunnen worden. Het curriculum van de track Artistic Matters is sinds de recente start nog sterk in ontwikkeling. De track heeft duidelijk potentie, maar haar leerdoelen zouden verder uitgewerkt moeten worden in samenhang met een meer expliciete profilering van de track (zie standaard 1).

Het team voor de track Scientific Illustration wordt gevormd door vijf kerndocenten. Het team van de track Artistic Matters bestaat uit vier vaste docenten. De opleiding beschikt in beide tracks over voldoende goed en gekwalificeerd personeel voor het verzorgen van het onderwijs. De achtergrond van de docenten sluit aan bij inhoudelijke thema's van de opleiding. De begeleiding door docenten is persoonlijk en intensief.

Studenten hebben de beschikking over onder andere een atelier en een modellokaal. Studenten van de track Scientific Illustration kunnen daarnaast binnen de universiteit gebruikmaken van de voor het medisch onderwijs beschikbare ruimtelijke en materiële faciliteiten. De huisvesting en faciliteiten zijn goed: studenten hebben voldoende ruimte om in het atelier aan opdrachten te werken en het materiaal wordt goed onderhouden. Ook de intakeprocedure is helder en wordt adequaat uitgevoerd.

De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de onderwijsleeromgeving **voldoet**.

Bevindingen

Programma

De opleiding Master of Arts in Fine Art and Design leidt op voor beroepsbeoefening in een internationale context. De opleiding werft internationaal en is Engelstalig. De twee tracks van de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design kennen een verschillend programma.

Het curriculum van de track Scientific Illustration omvat 120 EC en bestaat inhoudelijk uit drie wetenschappelijke thema's die de te visualiseren inhoud vertegenwoordigen. Dit zijn de mens (34 EC), het dier (24 EC) en de chirurgie (26 EC). Verder bestaat het curriculum uit illustratieve vormgeving (6 EC) en het graduation project (30 EC). De student werkt bij Illustratieve vormgeving aan aparte vaardigheidsaspecten in de vorm van

workshops die zijn gericht op de ontwikkeling van de uitvoerende illustratieve vermogens, zoals modeltekenen, portretstudies, aquarel, digitale beeldverwerking, 3D modeling. Ook een aantal inhoudelijke theoretische thema's wordt via workshops en gastcolleges verzorgd. Voorbeelden hiervan zijn een presentatie, vakgeschiedenis, reconstruction of soft facial parts en fysische antropologie. Het werken aan de opdrachten wordt door studenten zelf gepland, het ondersteunende onderwijs en workshops worden op vaste tijdstippen per semester geroosterd. Het Graduation project (30 EC) wordt nader beschreven bij standaard 4.

De drie wetenschappelijke thema's worden in de eerste drie semesters tegelijkertijd aan de orde gesteld. In een competentiematrix is de relatie vastgelegd tussen de competenties en de

leerdoelen van de onderwijseenheden van de track Scientific Illustration.

In elke onderwijseenheid van het curriculum Scientific Illustration leren studenten aan de hand van vooraf beschreven visualisatieopdrachten. De opdrachten hebben tot doel dat studenten op methodische wijze leren visualiseren van mens, dier en chirurgische ingrepen bij mens en dier. Dit gebeurt op basis van een combinatie van registreren/documenteren van waarnemingen binnen de drie wetenschappelijke thema's, het verwerven van wetenschappelijke (bio)medische kennis, het omzetten van waarnemingen en hieraan gerelateerde kennis en inzicht in visualisaties en ook om hierin een eigen visualisatiestandpunt in te nemen. De opleiding hanteert in het curriculum de volgende werkvormen: atelier, laboratorium, workshops en colleges.

Het curriculum van de track Artistic Matters bestaat uit een generiek deel van 45 EC waaraan studenten van de drie profielen deelnemen en een profielspecifiek deel van 75 EC bestemd voor profielspecifiek onderwijs en het graduation project. De beoogde leerdoelen van de verschillende leeractiviteiten zijn gerelateerd aan de mastercompetenties. De track Artistic Matters operationaliseert haar uitgangspunt in vier programmaonderdelen die in alle profielen aanwezig zijn: artistiek onderzoek, artistiek vakmanschap, intermedialiteit en ondernemendheid. Studenten leggen hun artistieke drijfveren bij de start van de track vast in een individueel startdocument (ook genoemd: proposal) dat ze op de startbijeenkomst (kickoff) presenteren en bespreken met medestudenten en docenten. Het generieke deel van het curriculum bestaat uit vier leeractiviteiten die achtereenvolgens aan bod komen: Artistic research, Artistic Craftsmanship, Intermedialiteit. Creative Entrepreneurship. Het specifieke deel verschilt per profiel.

Het curriculum van de track Artistic Matters ondersteunt studenten bij de realisatie van hun proposal: sommige leeractiviteiten ondersteunen studenten direct bij de ontwikkelingsvragen die

hun eigen werken oproepen, andere leeractiviteiten bieden studenten contexten en ervaringen die zij zelf in verbinding met hun andere werken brengen.

Verder voorziet de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design in begeleiding op maat van individuele studenten. In de leeromgeving van beide tracks staat het ontwikkelingsgesprek tussen docenten en studenten, tussen studenten onderling en tussen studenten en mensen van het werkveld (gastdocenten of anderszins) centraal.

Personeel

Het team voor de track Scientific Illustration wordt gevormd door vijf kerndocenten met verschillende achtergronden en raakvlakken met Scientific Illustration. De kernexpertises van het team zijn scientific illustration, anatomie en dissectie en Visualisering anatomie van het bewegingsapparaat. De vakgroep Anatomie en Embryologie (AE) van de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences van Maastricht University, verzorgt het onderwijs in de anatomie, embryologie en histologie. De verbinding van Scientific Illustration met wetenschappelijk onderzoek is hierdoor geborgd. Docenten zijn in dienst van Zuyd Hogeschool en/of de Maastricht University. De visualisatiedocenten voeren een praktijk als Scientific Illustrator en/of als kunstenaar. Daarnaast nodigt de track jaarlijks een aantal gastdocenten uit. De track verkent samenwerking met een lectoraat in oprichting Datavisualisatie.

De track beschikt over een budget voor deelname van enkele docenten aan het jaarlijkse AEIMS-congres en scholing in nieuwe media. Zuyd Hogeschool en Maastricht University bieden mogelijkheden voor bijscholingstrajecten.

Het team van de track Artistic Matters bestaat uit vier vaste docenten: één voor IMI en drie voor Polis en Jewellery. De overige docenten zijn (gast)docenten van buiten en van binnen Zuyd Hogeschool. De generieke leeractiviteiten Artistic Research, Artistic Craftsmanship en Intermediality worden verzorgd in samenhang met het lectoraat

Technology Driven Art. Het generieke onderdeel Creative Entrepreneurship wordt verzorgd vanuit IMI. Alle docenten in de track zijn parttime betrokken bij het onderwijs en voeren daarnaast een praktijk als kunstenaar of vormgever.

Gastdocenten voor de generieke leeractiviteiten worden betrokken in samenwerking met Toneelacademie Maastricht. Ook voor de profielspecifieke leeractiviteiten worden gastdocenten betrokken. Gastdocenten zijn kunstenaar, vormgever, conservator of anderszins professioneel betrokken bij beeldende kunst en vormgeving.

Voorzieningen

Alle studenten van de opleiding Master of Arts in Fine Arts and Design hebben de beschikking over een atelier. Studenten van de track Scientific Illustration beschikken daarnaast over een op wetenschappelijke illustratie ingericht modellokaal dat studenten als atelier gebruiken om aan hun opdracht te werken en om illustratieve lessen te volgen. Voor afstudeerders zijn er ook aparte werkplekken (cockpits). Verder beschikt de track Scientific Illustration over de grootste collectie gipsen voorbeelden en diverse modellen in Nederland.

Studenten van de track Scientific Illustration kunnen tot slot binnen Maastricht University tevens gebruik maken van de ruimtelijke en materiële faciliteiten die ook voor het medisch onderwijs beschikbaar zijn. Zij kunnen gebruik maken van het op probleemgestuurd onderwijs ingerichte studielandschap, de faciliteiten van de vakgroep Anatomie en Embryologie (MSI-ruimte, studiezaal met anatomische collectie, dissectiezaal), de universiteitsbibliotheek en de bibliotheek van het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Overwegingen

De commissie heeft het onderwijsprogramma van beide tracks bestudeerd en besproken met studenten en docenten. De commissie is van mening dat de beroepsgerichte oriëntatie van de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design

duidelijk zichtbaar is in het programma. Dit geldt voor beide tracks. De opdrachten of projecten bieden studenten de nodige kennis, vaardigheden en ervaring die studenten bereiden goed voorbereiden op het toekomstig vakgebied. De commissie is hier tevreden over. De opleiding creëert tot slot een intensieve en inspirerende leeromgeving voor studenten.

Het goed doordachte en beroepsgerichte programma van de track Scientific Illustration noemt de commissie indrukwekkend. De commissie constateert dat de samenhang in het programma sterk is en dat de inhoud een sterke competentieopbouw kent. Door de afstemming tussen en samenwerking van docenten en de gezamenlijke verzorging van colleges versterkt de opleiding deze samenhang.

Het programma kent verschillende traditionele onderdelen. Andere onderdelen hebben duidelijk een hedendaags karakter. Tevens zijn er verschillende unieke vakken te volgen, zoals Vergelijkende anatomie. De commissie waardeert deze balans. De commissie adviseert wel om de visie op hoe het masterkarakter van de opleiding zich verhoudt tot de creatieve kant van de opleiding scherper te formuleren en te contextualiseren. De commissie is namelijk van mening dat het huidige kunstenaarschap vraagt je te verhouden tot je context en buitenwereld.

De visualisatieopdrachten sluiten goed bij het onderwijs aan. De commissie stelt ook vast dat de beoogde inhoud en het niveau van de samenhangende programmaonderdelen uitstekend zijn. In het programma is een duidelijke opbouw aanwezig in de competenties. In het programma is veel aandacht voor praktijkgericht onderzoek en ook de relatie met wetenschappelijk georiënteerd onderzoek is volgens de commissie sterk aanwezig, met name door de hechte samenwerking met de vakgroep Anatomie en Embryologie.

Studenten zijn ook erg positief over de inhoud van de opleiding. Hiermee waarborgt de

opleiding dat de afgestudeerden voldoen aan de beoogde eindkwalificaties.

Het curriculum van de onlangs gestarte track Artistic Matters is nog in ontwikkeling. Met name adviseert de commissie bij deze standaard om de uitwerking van het masterniveau in leerdoelen te versterken. Het zou hierin behulpzaam zijn gezamenlijk met alle profielen binnen de track Artistic Matters de vraag te beantwoorden wat studenten op masterniveau moeten kunnen laten zien, niet alleen in artistieke zin, maar ook op schriftelijke wijze.

De commissie is van oordeel dat de opleiding in beide tracks beschikt over voldoende goed en gekwalificeerd personeel voor het verzorgen van het onderwijs. De achtergrond van de docenten sluit aan bij de inhoudelijke thema's van de opleiding. Het gepassioneerde en gedreven team heeft als geheel zowel inhoudelijke kunstzinnige expertise als expertise op het gebied van begeleiding en didactiek.

De commissie merkt wel op dat het voor de track Scientific Illustration soms lastig kan zijn om goede docenten uit Nederland aan zich te binden. De commissie heeft geconstateerd dat de track zich daar bewust van is en dat zij ook concrete maatregelen neemt in de vorm van Train-the-Trainer-cursussen om dit toekomstige probleem te ondervangen. In het verlengde hiervan adviseert de commissie tevens om nu al vooruit te kijken naar de toekomst als veel docenten met pensioen gaan en na te gaan hoe de huidige expertise het beste behouden blijft.

Verder kan de diversiteit van docenten in de track Artistic Matters vergroot worden, door ook over

de randen van de kunstsector heen te stappen en sectoroverstijgende verbindingen aan te gaan.

Alle docenten bij de opleiding staan dicht bij studenten. Dit komt onder andere tot uiting doordat de bereikbaarheid van docenten goed is en er veel individuele en persoonlijke aandacht voor de studenten is. Tevens is de begeleiding aan studenten goed vormgegeven. De begeleiding is intensief te noemen. Deze past tevens bij de didactische visie van de opleiding. De commissie waardeert deze sterke persoonlijke aandacht die studenten krijgen.

De huisvesting en faciliteiten voor de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design zijn goed: studenten hebben voldoende ruimte om in het atelier aan opdrachten te werken en het materiaal wordt goed onderhouden. De voorzieningen sluiten bovendien voldoende aan op de specifieke aspecten van de opleiding. Met name de voorzieningen van de Maastricht University waarvan studenten Scientific Illustration gebruik kunnen maken worden door de commissie geroemd.

De commissie constateert dat de opleiding passende instroomeisen stelt en dat deze in het intakeprogramma adequaat getoetst worden. De commissie stelt tevreden vast dat de opleiding potentiële studenten tevens goed voorlicht over de zwaarte en de verwachtingen van de opleiding en dat hierdoor het programma studeerbaar is voor de ingestroomde studenten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, oordeelt de commissie dat de opleiding met beide tracks op deze standaard aan de basiskwaliteit **voldoet**.

3. Toetsing

Het uitgangspunt om studenten tot het masterniveau op te leiden wordt bij de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design gevormd door de thema's volwassenheid, verantwoordelijkheid en gerichtheid van de studenten. Werkbesprekingen vormen bij beide tracks een belangrijk onderdeel van de beoordeling van studenten. Bij beide tracks is het toetsen en beoordelen een combinatie van summatieve semesterbeoordelingen en formatieve tussenbeoordelingen van het werk dat de studenten hebben gerealiseerd. De beoordeling vindt plaats volgens internationale grades. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing dat aansluit op de toetsvisie. Ook doet het toetsstelsel recht aan het kleinschalige en intensieve karakter van de masteropleiding. Het toetsprogramma sluit tevens aan op de beoogde leerresultaten en de leerdoelen. De uitwerking en inhoud van de toetsprocedure kan nog verder verbeterd worden. Zo gebeurt de formatieve toetsing overwegend mondeling. De examencommissie functioneert volgens formele kaders. De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de toetsing **voldoet**.

Bevindingen

Het toetsen en beoordelen van de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design heeft als startpunt dat instromende studenten gedreven zijn voor een ontwikkeling naar masterniveau. Volwassenheid, verantwoordelijkheid en gerichtheid van de studenten vormen hierin voor de opleiding het uitgangspunt. Het toetsen en beoordelen binnen de master hebben hierdoor mede het karakter van interprofessionele feedback en ontwikkelingsgesprekken op en over concepten, werken en processen. Bij beide tracks is het toetsen en beoordelen daarom ingericht als een combinatie van summatieve semesterbeoordelingen en formatieve tussenbeoordelingen van het werk dat de studenten hebben gerealiseerd. De beoordeling vindt bij beide tracks plaats volgens de internationale grades A+, A, B, C, D, E en FX, F(ail).

De track Scientific Illustration beoordeelt op geplande beoordelingsdagen, schriftelijk beargumenteerd, steeds vanuit een set van acht inhoudelijk gedefinieerde competentiegerelateerde criteria. Deze acht criteria zijn: Visualisatievermogen, Vermogen tot bestuderen/onderzoeken, Vermogen tot interpretatie, Visualisatietechnische vermogens, Oplossend-vermogen en Transfer, Biomedische kennis en kunde, Waarnemen en observeren en Overige professionele vermogens. Het oordeel plus kernaanbevelingen wordt

vastgelegd in geformaliseerde beoordelingslijsten, waarin per onderwijseenheid de waardering op de beoordelingscriteria wordt toegekend volgens de internationale grades. De track Scientific Illustration houdt op een gezamenlijk voortgangsformulier de studievoortgang van alle studenten bij.

Aan het einde van het eerste, tweede en derde semester vindt een overkoepelende werkbespreking plaats, waarbij alle studenten en alle docenten aanwezig zijn. Deze werkbespreking is erop gericht dat studenten van en met elkaar leren. Voor alle individuele studenten wordt per onderdeel een verslag gemaakt met leeraanbevelingen dat aan hun dossier wordt toegevoegd.

In de visualisatieopdrachten worden kennis en inzicht en in workshopverband ontwikkelde illustratieve deelvaardigheden, mediumbeheersing integraal beoordeeld. In de visualisatie wordt ook de anatomische kennis, waaronder de nomenclatuur, van studenten getoetst. Onderdeel van het beoordelingsproces is de mondelinge toetsing van anatomische kennis door de examinerator.

Docenten van de track Scientific Illustration gebruiken de werkbijeenkomsten ook als normvindingbijeenkomst, waarover zij vooraf en nadien met elkaar van gedachten wisselen.

Bij elk profiel binnen de track Artistic Matters wordt de ontwikkeling van studenten aan het einde van het eerste, tweede en derde semester beoordeeld aan de hand van het werk dat studenten hebben gerealiseerd. Aan het einde van de eerste en de derde periode van elk studiejaar vinden werkbeprekingen plaats. Deze hebben het karakter hebben van een voortgangsbespreking, waarin studenten het door hen gerealiseerde werk presenteren. Dat betreft het werk waar ze in het kader van hun proposal aan werken en werk dat ze hebben gerealiseerd in het kader van de verschillende leeractiviteiten.

De beoordelingen vinden plaats aan de hand van één en hetzelfde beoordelingsformulier dat binnen de track wordt gebruikt: beoordelingscriteria zijn gerelateerd aan de competenties. Bij de beoordeling wordt het niveau per beoordelingscriterium aangegeven en schriftelijke toegelicht. Voor alle individuele studenten worden de beoordeling en het verslag toegevoegd aan hun dossier. De beoordelingen en werkbeprekingen worden genotuleerd. Deze notulen zijn gericht op van elkaar en met elkaar leren.

Arts Faculty Maastricht werkt met één examencommissie. De examencommissie bestaat uit de faculteitskamer en zes academiemarkers. Uit de zelfevaluatie blijkt dat de faculteitskamer is vooral gericht op het ondersteunen van de academiemarkers in hun taak van het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens. De resultaten uit de tracks worden gecontroleerd en beoordeeld door de examencommissie. Tevens observeert deze commissie bij de beoordelingen. Ook organiseert zij kalibratiesessies.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding voor beide tracks beschikt over een adequaat systeem van toetsing dat aansluit op de toetsvisie van de opleiding en dat recht doet aan het kleinschalige en intensieve karakter van de masteropleiding. De commissie stelt tevens vast dat het

toetsprogramma aansluit op de beoogde leerresultaten en de leerdoelen.

Verder stelt de commissie vast dat de toetsen een opbouw in complexiteit en beheersingsniveau laten zien en dat de prestaties van studenten in voldoende mate aan hen worden teruggekoppeld. Voor de beoordeling van studenten speelt het professionele ontwikkelingsgesprek een belangrijke rol. De commissie waardeert dan ook de aandacht voor formatieve toetsing, die bestaat naast de summatieve toetsing aan het eind van elk semester.

Deze formatieve toetsing gebeurt overwegend mondeling. Beide tracks hebben sinds de vorige visitatie geïnvesteerd in het uitgebreider schriftelijk vastleggen van formatieve en summatieve feedback aan studenten. Met name de track Scientific Illustration heeft hierin grote stappen gezet. De commissie adviseert de ontwikkeling naar meer constructief en schriftelijke feedback voort te zetten. Dit maakt het ook mogelijk voor studenten om na hun afstuderen terug te kijken op de ontwikkeling tijdens de opleiding.

De commissie stelt vast dat de opleiding goede maatregelen treft om de kwaliteit van de toetsing te borgen en dat de procedure om de kwaliteit van de toetsing te borgen in orde is. Zo is er een bruikbaar beoordelingsformulier ontwikkeld. De uitwerking en inhoud van de procedure kan nog verder verbeterd worden. Beoordelingen in het kunstonderwijs zijn wellicht niet altijd makkelijk te objectiveren, maar er zijn hier zijn in Nederland wel voorbeelden van. De commissie adviseert dan ook om met collega-kunstopleidingen de betrouwbaarheid van de beoordelingen ook in de toekomst te kunnen garanderen.

De commissie waardeert in dit licht de wens van de track Scientific Illustration voor meer formatieve evaluatie in de opleiding. De commissie stimuleert de track deze stap daadwerkelijk te zetten. De interne expertise van Zuyd Hogeschool kan hierin behulpzaam zijn.

De examencommissie neemt tot slot de taak om de kwaliteit van toetsen en tentamens te borgen serieus en weten zich volgens formele procedures een oordeel te vormen over de toetsing en het beoogde eindniveau van de opleiding. De examencommissie zou aan kracht kunnen winnen als zij in aanvulling op haar procesgerichte benadering, zich nog meer een eigenstandig oordeel

over de inhoudelijke kwaliteit van de toetsing kunnen worden.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding met beide tracks op deze standaard aan de basiskwaliteit **voldoet**.

4. Gerealiseerde leerresultaten

Het afstudeerproject van de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design heeft een omvang van 30 EC en is een meesterproef die de afronding van het artistiek werk van de student vormt. Het afstudeerproject is adequaat en passend voor het eindniveau. De eindwerken van beide tracks zijn navolgbaar beoordeeld en de beoordelingen correleren met de kwaliteit van het werk. De verantwoording van de beoordeling van de verslagen krijgt echter vooral mondeling aandacht. Het niveau van de wetenschappelijke illustratie van de track Scientific Illustration behoort tot de wereldwijde top. Met name de wetenschappelijke onderbouwing overschrijdt het masterniveau. Studenten doen in de track Artistic Matters veel atelierervaring op masterniveau op, waardoor het masterniveau van het beeldend werk aan de maat is en in lijn met de visie van de opleiding op het masterniveau in de Kunsten. Tegelijk constateert het panel dat de schriftelijke werkstukken (papers) als zodanig niet bedoeld waren om op zichzelf het masterniveau van de afgestudeerde te laten zien. De schriftelijke werkstukken hadden eerder de insteek van reflectie en impressie dan van een gestructureerd onderzoeksverslag. Het panel zou graag zien dat de papers meer betekenis krijgen (eigen eindwerk). De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de gerealiseerde eindkwalificaties **voldoen**.

Bevindingen

Het afstudeerproject van de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design heeft een omvang van 30 EC en is een meesterproef die de afronding van het artistiek werk van de student vormt.

De track Scientific Illustration beoordeelt de realisatie van alle competenties op masterniveau via een meesterproef: het afstudeerproject (graduation project). Studenten zoeken zelf een projectopdracht die bestaat uit een visualisatievraagstuk rond een actuele wetenschappelijke thematiek. De opdracht leidt tot een examenpublicatie: een professionele publicatie van een wetenschappelijke illustrator met een professionele uitstraling. De publicatie bestaat uit de visualisatie en uit een toelichtende tekst. De tekst reflecteert op het gevolgde visualisatieproces en de ingezette visualisatietechniek(en). Hiertoe behoort ook een uitleg over de voor de visualisatie noodzakelijke wetenschappelijke probleemstelling en het procedé. De publicatie krijgt een ISBN-nummer en een exemplaar wordt opgenomen in de Koninklijke Bibliotheek.

De examinatoren (de bij de track betrokken kern-docenten) beoordelen de conceptpublicatie (externe experts adviseren), geven toestemming tot drukken van de publicatie en besluiten daarmee

dat het afstudeerprogramma als geheel ten minste voldoende is. Ook voor het afstuderen zijn de acht competentiegerelateerde beoordelingscriteria (zie ook standaard 3) van toepassing.

De definitieve beoordeling door de examinatoren vindt plaats op basis van de publicatie én de mondelinge verdediging. De bij het project betrokken externe expert is als externe adviseur op de afsluitende presentatie aanwezig.

Het graduation project vormt ook de laatste fase van de track Artistic Matters. Het is de afronding van het werk en de documentatie die studenten gedurende de eerste drie semesters hebben gerealiseerd. Het eindwerk wordt (grotendeels) gedurende het vierde semester gerealiseerd, maar ook in eerdere semesters gerealiseerd werk wordt mee beoordeeld. Studenten ontwerpen een narratieve verantwoording voor de body of work die zij hebben gerealiseerd, die hun persoonlijke agenda beschrijft en iets zichtbaar maakt van hun beoogde toekomst in het hedendaagse design. Studenten bepalen zelf de vorm en de aard van de artefacten die zij presenteren. Dit kan een presentatie, een artikel en/of een documentatie zijn.

Het proces van afstuderen bij Artistic Matters is nog in ontwikkeling. Er zijn slechts enkele

studenten afgestudeerd. De track Artistic Matters ontwikkelt een Graduation Manual voor alle profielen gezamenlijk. Momenteel zijn voor studenten het profiel Polis en IMI nog de aparte Graduation Manuals van toepassing. In oktober 2018 bestond het eindwerk voor de eerste groep van vijf Polisaafstudeerders uit een expositie van het beeldend werk en een kleine schriftelijke artistieke impressie (paper) van een reis naar Senegal als onderdeel van het beeldend werk. De paper is beoordeeld aan de hand van een apart beoordelingsformulier met de volgende criteria: Probleemstelling en structuur, Documentatie, Argumentatie en Taal en stijl.

De opleiding Master of Arts in Fine Art and Design onderhoudt contacten met haar alumni. Zij nodigt afgestudeerden uit bij afstudeertentoonstellingen, recepties, symposia en congressen. Alumni nemen ook zelf regelmatig contact met de track op over verschillende kwesties rondom hun werkpraktijk. Ook onderhouden alumni contacten met elkaar.

Overwegingen

Het afstudeerproject van de opleiding Master of Arts in Fine Art and Design is volgens de commissie adequaat en passend voor het eindniveau. De commissie heeft de 19 eindwerken bestudeerd van de studenten die de afgelopen twee jaar afgestudeerd zijn, 5 van de track Artistic Matters en 14 van de track Scientific Illustration.

De commissie is van oordeel dat het niveau van de wetenschappelijke illustratie van de track Scientific Illustration tot de wereldwijde top behoort. Dit niveau is ook veel hoger dan tijdens de vorige visitatie. De track heeft de afgelopen jaren met name goed gewerkt aan het verbeteren van de wetenschappelijke onderbouwing, waardoor de thesis naar het oordeel van de commissie het niveau van het begin van doctoraatsfase heeft bereikt. Dit is vooral te merken aan de scherpte van de onderzoeksvragen in de thesis. Een punt van aandacht voor de track is dat het POP wat braafjes was, de track mag studenten meer helpen en

uitdagen diepgaand te reflecteren op hun eigen ontwikkeling. De breedte en diepgang van het vakgebied kan door studenten in ruime mate worden bereikt; hierdoor worden studenten goed voorbereid om als wetenschappelijk illustrator te functioneren.

Over de visie van de track Artistic Matters op de verhouding beeldend werk en schriftelijk werk is de commissie minder tevreden. Over het niveau van het beeldend werk heeft het panel geen opmerkingen, maar wel over het schriftelijk onderdeel (het paper, de artistieke impressie). Hoewel de paper duidelijke potentie heeft, is de commissie van oordeel dat meer structuur voor het ontwikkelen van een paper en een kader waarbinnen studenten hun paper maken nodig is. Het panel vond de kwaliteit van de papers laag: het gebruik van de literatuur is beperkt; meerdere papers zijn gebaseerd op slechts één bron. De papers waren naar eigen zeggen van de opleiding niet bedoeld als een resultaat van artistiek onderzoek en van het beoogde artistiek debat, ze waren bedoeld als artistieke impressie en als onderdeel van de nagestreefde positionering in het artistieke 'debat'. De papers gaven slechts gering antwoord op de vraag hoe studenten tot hun beeldende werken gekomen zijn. De commissie werd in haar opvatting bevestigd door de examencommissie die van mening is dat de papers weinig focus hebben.

De commissie constateert dat de studenten veel atelierervaring op masterniveau opdoen, maar door de bovenstaande punten trekt de commissie het niveau van de schriftelijke producten van de track in twijfel. De commissie adviseert dan ook met klem om hier bij de verdere ontwikkeling van de track met elkaar in debat te gaan over de kaders waarbinnen studenten moeten afstuderen en wat de toegevoegde waarde van studenten is in het werkveld. Het schriftelijk masterniveau wordt beter zichtbaar als er een heldere vraagstelling gekoppeld wordt aan de papers. De track zou hierin structuur moeten bieden om studenten klaar te stomen om binnen de vrijheid in het werkveld te kunnen functioneren. Het zou hierin

volgens de commissie behulpzaam zijn als de track Artistic Matters onderzoek doet naar hoe andere kunstopleidingen dit aanpakken.

Alle eindwerken van beide tracks zijn volgens de commissie navolgbaar beoordeeld en de beoordelingen correleren met de kwaliteit van het werk. De verantwoording van de beoordeling van de verslagen krijgt vooral mondeling aandacht. De commissie stelt naar tevredenheid vast dat de opleiding hier aandacht aan besteedt (zie ook standaard 3). De track Scientific Illustration kiest er bewust voor de lat hoog te leggen en streng te beoordelen, waardoor de commissie van oordeel is dat de honorering aan de lage kant is. De commissie staat hier achter, maar benadrukt wel dat met een strenge instroom het ook van belang is om studenten gemotiveerd te houden om zichzelf ook te verbeteren. De track is goed op de hoogte van de loopbaan van haar alumni.

Alles overziend stelt de commissie vast dat het niveau van de eindwerken voor de track Scientific

Illustration van een hoog niveau zijn en dat sommige werken het masterniveau overstijgen. Over de eindwerken van de track Artistic Matters is de commissie minder tevreden. Ondanks het enorme potentieel heeft de track naar de smaak van het panel te weinig visie op de verhouding beeldend afstudeerwerk en schriftelijk afstudeerwerk. Het panel vindt dat er op masterniveau meer verwacht kan worden van het schriftelijk werk dan de track heeft gedaan in 2017-2018 en 2018-2019. De track heeft studenten alle focus laten leggen op het concrete beeldende werk (en het artistiek onderzoek daartoe); het beeldend eindwerk vindt de commissie aan de maat. Er is ruim aandacht voor artistic research in het curriculum maar het panel vindt dat er meer gestructureerd aandacht moet komen voor schriftelijke rapportage over het gevolgde artistic research.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding op deze standaard aan de basiskwaliteit **voldoet**.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Deze notitie is volgens het NVAO-format opgesteld.

Naam panellid	Korte functiebeschrijving van de panelleden (1-3 zinnen)
Raoul van Aalst	Commissievoorzitter AeQui en controller bij TenneT
Pascale Pollier	Zelfstandig medisch kunstenaar en president bij de AEIMS.
Inge van Noortwijk	Wetenschappelijk illustrator bij Museum Naturalis en daarnaast freelance illustrator.
Pieter Jan Valgaeren	Docent Media Law aan de Thomas More Hogeschool en tevens artistiek directeur van de Stadstriënnale in Hasselt, België.
Perry van Loon	Bachelor Bestuur en organisatiewetenschap aan de Universiteit Utrecht.

De commissie werd bijgestaan door drs. A.N. Koster, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Programma visitatie

4 juli 2019

Tijdstip	Thema
16.45u	Ontvangst / welkom door directeur en teamleider SI
17.00-17.50u	Pitch/introductie Scientific Illustration door coördinator en teamleider SI. Tevens persoonlijke rondleiding panel Expo Graduation SI.
17.50-18.00u	Verplaatsen naar AM-atelier
18.00-18.50u	Pitch/introductie Artistic Matters door teamleider en programmahoofden. Tevens persoonlijke rondleiding panel Expo Graduation AM.
18.50-19.00u	Verplaatsen naar locatie openingsceremonie Expo Graduation AM/SI
19.00u	Bijwonen opening Expo Graduation AM/SI

5 juli 2019

Tijdstip	Thema
09.00-10.30u	Gesprek studenten, docenten en alumni Artistic Matters over onderwijsleeromgeving, afstuderen, afgestudeerd in de praktijk.
10.30-11.00u	Verplaatsen naar SI-atelier / kort overleg panel
11.00-12.30u	Gesprek studenten, docenten en alumni Scientific Illustration over onderwijsleeromgeving, afstuderen, afgestudeerd in de praktijk.
12.30-13.30u	Overleg panel / spreekuur, inclusief lunch
13.30-14.15u	Gesprek opleidingsmanagement AM/SI
14.15-14.30u	Kort paneloverleg
14.30-15.30u	Gesprek borging (interne commissies) – gezamenlijk
15.30-15.45u	Pauze
15.45-16.15u	Eventueel extra gesprekken
16.15-17.00u	Beoordelingsoverleg panel
17.00u	Laatste gesprek opleidingsmanagement en terugkoppeling bevindingen

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Competencies Scientific Illustration
- Matrix competencies Scientific Illustration detailed
- Matrix competencies Scientific Illustration vs MFAD
- Curriculum Artistic Matters
 - o Generic program
 - o IMI electives
 - o Jewellery electives
 - o Polis Electives
 - o Graduation Manuals
 - o Competences Artistic Matters
 - o Matrix competences Artistic Matters
- Curriculum MSI 2018/2019 and 2019/2020 (development)
 - o Overview presentation
 - o Dublin Descriptors MSV 2019/2020
 - o Curriculum Master Scientific Illustration, parts 2018/2019 and 2019/2020 teachers
 - o Curriculum Master Scientific Illustration, study load and contact hours 2018/2019
 - o Graduation Guide Scientific Illustration
 - o Graduation Timeline Scientific Illustration
 - o Study Guide Master Scientific Illustration 2018/2019+2019/2020
- Education and Examination Regulations 2019/2020, Master programme MA Fine Art and Design
- Staff and Teachers Artistic Matters and Scientific Illustration
- Afstudeerdossiers en eindwerkstukken van 5 studenten Artistic Matters en 14 studenten Scientific Illustration

Ae Qui